

Hirvonen, Elina 2016: Näkymätön

Riipaiseva tarina pienestä avaruusolennosta, joka on kovin yksinäinen. Miltä yksinäisyys tuntuu ja näyttää? Olenko huono, kun kukaan ei halua leikkiä kanssani? En voi sanoa tästä kenellekään, jottei aikuisetkin huomaisi, että minussa on jotain vikaa! Tämän tarinan myötä voi pohtia monenlaisia yksinäisyyteen liittyviä kysymyksiä ja mikä tärkeintä, oppia miltä yksinäisyys näyttää ja miltä se tuntuu. Yksin ei halua jäädä kukaan!

Tämä kirja olisi sopiva 3–7-vuotiaille.

Robberecht, Thierry 2005: Tyttö, joka tahtoi takaisin äidin vatsaan

Lämpimästi kerrottu tarina lapsesta, joka äidin raskauden vuoksi alkoi pohtimaan, että voisi olla mukavampi olla äidin kohdussa. Lapsi ajatteli, että silloin saisi olla yhtä lähellä äitiä kuin uusi tulokaskin. Äiti ja lapsi pohtivat hauskesti, mitä ison lapsen kohdussa oleskelu tarkoittaisi ja millaisista asioista lapsi jäisi paitsi. Hauska mielikuvaseikkailu!

Tästä kirjasta voisivat innostua noin 2–6-vuotiaat.

Appelgren, Tove 2019: Vesta-Linnea ja kaverit

Tarina kertoo Vesta-Linneasta, joka on hurmioitunut uudesta kaverista. Vanha kaveri tuntuu ihan tylsälle. Uusi kaveri ei vaan ole yhteydessä, eikä ole yhtä innostunut kaveruudesta kuin Vesta-Linnea. Kirjan tarina herättelee pohtimaan, millaista on hyvä kaveruus ja millaista on petettyä kaverisuhteissa. Kirjasta voisivat olla kiinnostuneita noin 4–7-vuotiaat.

Kummu, Essi & Maijala, Marika 2015: Puhelias Elias. Harjoitus-pusuja

Tarina ihastumisista, rakkaudesta ja ensipusuista. Tunnelmallinen kuvitus ja kertomus, jossa Elias pieni koululainen pohtii vanhempiensa kanssa tuntemuksia ja havaintoja tykkäämisistä. Kirjassa on muutamia stereotyyppisiä oletuksia, mutta toisaalta myös moninaisuutta. 1-4- luokkalaisten kanssa hyvä kirja tykkäystunteiden pohdintaan.

Côte, Geneviève 2009: Sinä ja minä.

Lämmin ja hauska tarina kahdesta erilaisesta eläinystävästä, jotka haluaisivat olla kuin toinen. Hauskojen roolinvaihtokokeilujen kautta he lopulta päätyvät siihen, että on kivampi olla omanlaisensa ja olla toiselle kaverina. Tämä kirja soveltuu jo aivan pienimmillekin selkeään kuvailmaisun ja vähäisen tekstin vuoksi.

Marttinen, Tittamari & Nygård, Marjo 2019: Aapo ja Emma – Ystävyyttä ja avaruusoloa

Lämminhenkinen tarina alkuopetusikäisten Aapon ja Emmen ystävyydestä ja ihastuksesta. Aapolla on epilepsia, joka vaatii välillä ystävältä ymmärrystä, vaihtoehtoisia toimintatapoja ja välillä huolestuttaakin. Lapset pohtivat erilaisuutta ja monenlaisuutta. Lapset ja luokan opettaja yhdessä osaavat vaalia luokan yhteisöllisyyttä ja sitä, ettei kukaan jää yksin.

Kirjan pitkä tarina sopii parhaiten 1–2 luokkalaisille.

Kuutti, Maria & Söderlund, Saara 2022: Alpo, Helmi ja kolmas pyörä

Tarina kaveritaidoista ja ystävydestä. Tarinassa ystävykset Alpo ja Helmi kohtaavat uuden lapsen nimeltään Mummo. Helmi olisi valmis ottamaan Mummon mukaan leikkeihin oikopäätä. Alpo ei heti lämpene ajatukselle. Ajan kanssa, oletusten ja ärsytyksen tunteiden väistyessä ja yhdessä vaihtoehtoja miettiessä, kaikki innostuvat leikkimään yhdessä. Kirjassa ei ole unohdettu sukupuolisensitiivisyyttä 😊 Kirja sopii parhaiten noin 2–5-vuotiaille lapsille.

Ympyräiset -sarjan Suuri kirja vahvuuksista kertoo 10 tarinaa eläinystävyyden erilaisista vahvuuksista. Jokaisen tarinan perässä on lisäksi kerrottu tarinassa esiintyneestä vahvuudesta ja kerrotaan selkeästi jokaisen tarinan "opetus" lapsille. Lisäksi jokaisen tarinan jälkeen on tarinaan liittyviä osallistavia kysymyksiä lapsille.

Ikäsuositus +5.

Lampela, Hannele & Reittu, Ninka 2022: Prinsessa Pikkiriikki ja (kaamea) totuus vauvoista

Hannele Lampelan ja Ninka Reitun ihastuttava Prinsessa Pikkiriikki kirjasarja saa jatkoa, kun he tarttuvat aikuisille välillä hieman hankalaan aiheeseen, miten selittää lapselle mistä vauvat tulevat? Kirjassa kuvataan hauskaasti, miten lapsi haluaa selvittää tämän salaisuuden, jota moni aikuinen väistelee.

Lopulta Pikkiriikin äiti kertoo totuuden ja Pikkiriikki on niin tyytyväinen tästä, että kertoo tietonsa kaikille:) Kirjassa on onnistuttu hienosti kuvailemaan lapsen tasoisesti lisääntyminen ja vauvan kasvu sekä syntymä. Huumorilla sävytettynä ja moninaisuutta unohtamatta.

Marttinen, Tittamari 2021: BonusSisko

Tittamari Marttisen (2021) sympaattinen ja nokkelasanainen BonusSisko lasten kirja kertoo lapsen näkökulmasta uudesta elämäntilanteesta. Lasten vanhemmat ovat löytäneet uudet kumppanit ja uusi sisarus muuttaa yhteiseen kotiin. Kaikki totuttu muuttuu, hyvällä tavalla 😊

Hurme, Vuokko & Pellicioni, Sanna 2016: Pikkurillin käsikirja

Hauskoja faktoja ja tarinoita monenlaisista perheistä ja maailman lapsista. Historiaa ja nykypäivää. Monenlaisuus huomioiden. Aiheina mm. näin lapset syntyvät, lapset maailmassa, tytöt ja pojat, minit ja jätit. Kirjan sanomaa tukevat myös humoristiset kuvat.

Suositusikä 4-vuotiaasta eteenpäin.

Vento, Sari 2007: Peikonhäntä

Tarinassa peikko leikkii ystäviensä kanssa innoissaan piilosta. Peikko törmää prinsessaan, joka auttaa häntä, mutta toisaalta ei kunnioita hänen rajojaan. Prinsessa kieltää kertomasta tästä leikistä peikon ystäville. Peikko kuitenkin kertoo, jolloin ystävä ei usko hänen sanomisiaan. Peikosta tämä tuntuu tosi pahalta ja hän haluaa mennä piiloon, josta kukaan ei häntä löydä. Toinen ystävä löytää hänet vihdoinkin ja uskoo hänen sanojansa. He yhdessä harjoittelevat El:n sanomista, joka lopulta tuli peikolta aivan sydämen pohjasta asti.

Mukaansa tempaavan tarinan kautta on hienosti esitetty miten voi opetella turvataitoja ja päätösvaltaa omasta hienosta kehosta. Kirja virittää varmasti lasten kanssa hyviä keskusteluja aiheesta!

Brooks, Felicity 2020: Monen sortin monenlaisuus

Felicity Brooksin teos -Monen sortin moninaisuus on värikäs tietokirja moninaisuuden rikkaudesta. Kirjassa käsitellään moninaisuutta lapsentasoisesti ja pienet pohdintatehtävät herättelevät lapsen omia ajatuksia teeman suhteen. Kirjassa pohditaan muun muassa mitä moninaisuus on? Millaisia kehoja ihmisillä on? Millaisia perheitä on? Ovatko tytöt ja pojat erilaisia? Kirjan lopussa on moninaisuuteen liittyvä sanasto, josta voi tarkistaa mitä eri sanat merkitsevät esimerkiksi erikielillä. Kirja soveltuu hyvin lapsen itsekseen selailuun ja lukemiseen. Teosta voi käyttää myös ryhmässä esimerkiksi yhteiseen keskustelunavaukseen teemaan liittyen. Ikäsuositus 4–9 v

Daynes, Katie 2019: Mistä vauvat tulevat?

Kirja kertoo miten ihmiset ja eläimet saavat alkunsa. Kuvakirjassa hauskoja luokkuja, joiden takaa löytyy vastaus lisääntymiseen liittyviin kysymyksiin.

Larysa, Denysenko 2022: Maja ja ystävät

Lämmin tarina Majasta ja tämän luokkatovereista, jotka elävät Venäjän miehittämässä Ukrainassa. Kirjassa kuvataan moninaisia perheitä, Maja esimerkiksi elää kahden äidin kanssa, Sofiika Kolmas elää äitinsä kanssa, kun hänen isänsä on kadonnut sodassa ja valkovenäläinen Aksana puolestaan asuu isänsä kanssa kahdestaan äitinsä kuoltua.

Kirjassa käsitellään moninaisuutta, ystävyyttä, rakkauden ja ihastuksen tunteita, ikävää sekä jokaisen lapsen oikeuksia saada elää turvassa ja rakastettuina.

Kirja sopii yli 3-vuotaille.

Toivola, Jani 2022: Poika ja perhostunne

Ihana tarina Ronista, joka tapaa kesälomalla uuden pojan Timon. Timon kanssa oleminen on hauskaa ja erilaista kuin kenenkään muun kanssa. Pelkästään Timon ajattelu saa vatsanpohjassa hassua kutitusta aikaiseksi. Roni kuvailee tunnetta samaan aikaan ihanaksi ja pelottavaksi, perhostunteeksi.

Kirjassa aikuinen tarjoaa lohtua, kohtaa lämpimästi tunnetta ihmettelevän Ronin sekä tarjoaa käsitteen tälle ihmeelliselle tunteelle, ihastumiselle.

Ikäsuositus 5+

Gahrton, Måns 2020: Sonjan kaksi myssyä

Lämmin tarina kahdessa kodissa asuvasta Sonjasta ja monimutkaisesta arjesta vanhempien eron jälkeen. Sonja löytää myssyn isän kodista ja toisen myssyn hän saa äidiltä, joka on äidin mielestä parempi. Sonja kamppailee sen kanssa, että kumpaa myssyä pitäisi ja milloin, jotta miellyttäisi kumpaakin vanhemmistaan.

Kirjassa käsitellään vanhempien eroa ja kahdessa kodissa asumista esiopetusikäisen lapsen näkökulmasta.

Ikäsuositus 3+

Docherty, Helen 2021: Ruutu syöppö

Humoristinen kirja herättää ajattelemaan missä kaikkialla ympäristössämme on ruutuja ja kuinka paljon vietämme aikaa niiden ääressä ja mitä kaikkea hauskaa voikaan yhdessä tehdä välillä ilman ruutujakin.

Yksinäinen Sini tahtoi leikkiä jonkun kanssa, mutta kaikki tuntuvat olevan vain ruutujensa ääressä. Hän päättääkin alkaa pistelemään puhelimia ja muita ruutuja, kuten elokuvateatterin valkokankaan poskeensa.

Kirjan tekstit sisältävät myös hauskoja riimejä: ”Joka iikka laitteen kanssa vietti ruutuaikaa. Olikohan niissä jotain erityistä taikaa.”

Ikäsuositus 3+

Marttinen, Tittamari 2022: Bonussisko ja mustat sukat

Ihastuttava tarina Jusasta ja bonussisko Kirsikasta, jotka ovat toistensa parhaita kavereita. Jusasta kuitenkin tuntuu, että kaikki perheessä tykkäävät Kirsikasta enemmän. Kirsikka ehtii aina ensin ja puhuu lujaa, hänet on helpompi huomata Jusan mielestä.

Uusien perheenjäsenten kanssa eläminen on uuden opettelua, mutta kaikkea kannattelee kuitenkin rakkaus ja toisesta välittäminen.

Kirja käsittelee bonussisaruuksuhdetta, mustasukkaisuuden, tykkäämisen ja rakkauden tunteita sekä ystävyyttä

Ikäsuositus 3+

Kallio, Liisa 2021: Jokainen

Kirja käsittelee erilaisuutta, samankaltaisuutta sekä jokaisen ainutlaatuisuutta. Meistä jokainen on erilainen, omanlaisensa ja tykkää eri asioista. Samalla meissä on kuitenkin paljon samankaltaisuutta. Nämä erot sekä yhteneväisyydet tekevät jokaisesta ainutlaatuisen juuri sellaisena kuin on.

Ikäsuositus: 3+

Gleeson, Libby 2006: Anni ja Lasse

Koskettava kirja Annin ja Lassen välisestä ystävydestä. He katselevat yhdessä pilviä, kokeilevat hassuja asuja ja rakentavat torneja. Lisäksi heillä on oma yhteinen kutsuhuuto, jonka kuulleessaan toinen rientää leikkimään. Annin muuttaessa toiselle puolelle maapalloa ja molempien kokiessa surua ja ikävää, päättää Lasse kokeilla, jos hänen kutsuhuutonsa kantautuisi Annille asti.

Kirjassa käsitellään lämpimästi ystävyttä, kaverin pois muuttamista sekä ikävän, surun ja ilon tunteita.

Ikäsuositus 3+

Percival, Tom 2021: Isla saa kavereita

Tarina Islasta, josta tuntuu, ettei hän koskaan tiedä mitä sanoa tai tehdä muiden seurassa. Häneltä ei tunnu onnistuvan kaverisuhteiden luominen kovista yrityksistä huolimatta ja se surettaa kovasti. Isla on kuitenkin taitava uuden luomisessa ja esimerkiksi ikiomien kavereiden askartelussa, josta lopulta on apua kaverisuhteiden luomisessakin.

Kirja käsittelee kaverisuhteita, sosiaalisia tilanteita ja niiden hankaluutta, leikkiin mukaan ottamista, vahvuuksia sekä surun ja ilon tunteita.

Ikäsuositus: 3+

Nuotio, Eppu 2021: OHO Miten taitavasti!

Hellyttävä kirja, jossa taapero nauttii hyvänolon tunteesta, jota tuottaa ympäristön ja omien taitojen tutkiminen sekä uuden kokeminen ja oppiminen. Taapero on rohkea sekä ylpeä omista taidoistaan, mutta nauttii myös isän syliin pääsemisestä.

Ikäsuositus 0+

Percival, Tom 2022: Milo ja mustasukkaisuus

Milon naapurissa asuu hänen parasystävänsä Joel. Eräänä päivänä kadun toiselle puolelle muuttaa kuitenkin Seela, jonka kanssa Joel ystävystyy, jolloin Milon vatsassa alkaa kaihtaa ja mielen täyttää ajatus: ”Entä, jos Joel ei enää haluakaan olla hänen paras ystävänsä.”

Kirjassa käsitellään ystävyttä ja mustasukkaisuuden tunteita.

Ikäsuositus 3+

Toivola, Jani 2020: Poika ja hame

Koskettava kirja siitä, kuinka jokaisen tulee saada olla juuri sellainen kuin on. Roni ottaa äidin kaapista punaisen hameen, jota pitää päällään kotona. Hänen tekisi kovasti mieli pukea hame myös

koulussa, mutta mitä muut siitä ajattelisivat. Koulussa on niin paljon tyttöjen ja poikien juttuja. Roni kuitenkin kerää kaikki rohkeutensa ja pukee hameen päälle koulussa muiden mielipiteistä huolimatta.

Kirjassa rohkeudesta, pelon, ilon ja surun tunteista, ystävydestä, maailmasta, joka on vahvasti jaettu tyttöjen ja poikien juttuihin sekä kirja siitä, kuinka tärkeintä on saada olla oma itsensä.

Ikäsuositus 6+

Lambert, Jonny 2022: Jänön ja karhun koti

Ihana tarina Jänön ja karhun ystävydestä. Vaikka he ovat erilaisia: toinen on nuori ja rauhallinen ja toinen vanha ja herkästi innostuva, on heillä silti mukavaa yhdessä. Myöskään riidoilta ei välttyä ystävydessä, mutta tärkeintä on toisesta tykkääminen ja yhdessä olemisen ilo.

Kirja käsittelee ystävyttä, tykkäämisen ja yksinäisyyden sekä ilon ja suuttumisen tunteita.

Ikäsuositus 3+

Leskinen, Terhi 2021 (kääntäjä): Ensimmäinen tunnekirjani

Kirja monenlaisista tunteista. Ystävien kanssa nauraminen saa tuntemaan iloa ja mielen saattaa pahoittaa, jos leikin ulkopuolelle jää. Saattaa nolottaa, jos pissattaa eikä ehdi ajoissa vessaan ja huolen aiheista voi aina turvalliselle aikuiselle kertoa.

Ikäsuositus 0+

Noronen, Paula & Kivelä, Minna 2023: Hurjan hulluja satuja

Hauskoja tarinoita oravaveljeksistä, karkailevista villeistä vauvoista ja kakkakikkareesta saavat niin lapsen kuin aikuisenkin nauramaan tarinoiden parissa. 😊 Sarjaan kuuluu myös aiemmat kirjat Hulluja satuja ja Täysin hulluja satuja. Kirjoissa käsitellään muun muassa tunteita, ystävyttä, ikärajoja ja lapsen oikeuksia olla lapsi.

Ikäsuositus 7+